

**Anmeldelse: Den europæiske arrestordre og retten til erstatning for frihedsberøvelse.
Karnov Group, 2015. 328 sider**

Vestergaard, Jørn

Published in:
Ugeskrift for Retsvaesen

Publication date:
2015

Citation for published version (APA):
Vestergaard, J. (2015). Anmeldelse: Den europæiske arrestordre og retten til erstatning for frihedsberøvelse. Karnov Group, 2015. 328 sider. *Ugeskrift for Retsvaesen*, 435-435. [U.2015B.435].

U.2015B.435

Henning Bang Fuglsang Madsen Sørensen: Den europæiske arrestordre og retten til erstatning for Jørn Vestergaard

Bogen belyser på glimrende vis behandlingen af erstatningskrav i sager, hvor en person er blevet frihedsberøvet i forbindelse med en sag om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre. Den er af interesse for såvel praktikere som andre med appetit på EU-strafferet, som især siden Amsterdam-traktaten er blevet et særdeles dynamisk retsområde.

Udgivelsen bygger på forfatterens ganske vellykkede ph.d.-afhandling. Ikke alle sådanne afhandlinger egner sig som grundlag for bogudgivelse; men denne hører uden tvivl til den kategori, som fortjener udbredelse i en større kreds.

Blandt de retsakter, som tager afsæt i princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager, er rammeafgørelsen fra 2002 om den europæiske arrestordre uden sammenligning den, der har fået den største praktiske betydning. Den betragtes generelt som en stor succes i kraft af de lettelser, som den i medlemsstaternes strafferetlige samarbejde har medført i sammenligning med det retsgrundlag, som tidligere knyttede sig til Europarådets udleveringskonvention fra 1957 og til dels til de to EU-konventioner fra 1995 og 1996. Dermed ikke være sagt at ordningen er gået fri for kritik, bl.a. fordi den for et antal kriminalitetsformer optaget på en såkaldt »positivliste« har annulleret det princip om dobbelt strafbarhed, som traditionelt har været en grundsten i udleveringsretten, og fordi en medlemsstat nu ikke længere kan friholde egne statsborgere fra udlevering.

Forfatteren fokuserer fortjenstfuldt på en ellers underbehandlet, men teoretisk interessant og praktisk betydningsfuld manko ved den ellers på mange måder velfungerende ordning. Rammeafgørelsen omfatter nemlig ingen bestemmelser om erstatning, så en erstatningssøgende vil med forfatterens ord »svæve i et juridisk vakuum«, hvor det vil være vanskeligt bare at afklare, hvem et krav skal rettes imod, ligesom opgørelsen af kravet kan volde betydelige vanskeligheder (s. 282).

frihedsberøvelse. Karnov Group, 2015. 328 sider, indbundet. Pris: 624 kr. (ekskl. moms).

Bogen indeholder grundige redegørelser for reglerne i rpl. kap. 93 a om erstatning for frihedsberøvelse under strafforfølgning, for retsstillingen i de nordiske og visse andre lande samt indholdet af de EU-retlige og menneskeretlige forpligtelser. Desuden gennemgås udviklingen i EU-strafferetten på udmærket vis.

Med et retspolitisk sigte klassificerer forfatteren en række gældende straffeprocessretlige erstatningsordninger i lyset af nogle grundlæggende principper. Nationale retsordener lægger i almindelighed et såkaldt *myndighedsprincip* til grund. I sager om erstatning for frihedsberøvelse i forbindelse med en udleveringssag er dette princip ikke velegnet, bl.a. fordi det ville føre til en vis vilkårlighed samt store praktiske problemer for en person, der anholdes i en anden medlemsstat end hjemstaten, hvis vedkommende er henvist til at gøre sig krav gældende over for en myndighed i den fremmede stat. Blandt andre muligheder analyserer forfatteren en ordning baseret på et såkaldt *rekvirentprincip*, hvorefter et krav skal rettes mod den medlemsstat, der har udstedt arrestordren; men det konkluderes med rette, at dette bl.a. ville kunne påføre den erstatningssøgende urimelige processuelle og økonomiske udfordringer herunder ikke mindst i tilfælde, hvor udleveringen sker fra den pågældendes hjemstat. Forfatteren anbefaler derfor fornuftigvis en model, der bygger på et *stedfortræderprincip*, hvorefter borgerens hjemstat indtræder i erstatningsansvaret og behandler kravet efter processuelle og materielle regler i national ret i denne stat. Se i det hele de velunderbyggede analyser i bogens kap. 6.

Ganske utraditionelt og forfriskende har forfatteren lade bedømmelsesudvalgets indstilling optrykke i bogen, ligesom han omhyggeligt har angivet, hvor bedømmelsen og forsvarshandlingen har givet anledning til revision af teksten. I det foreliggende tilfælde er indstillingen forbilledlig, og læseren får følgerig en såre kvalificeret vurdering af forfatterens metodologi og argumentation. Andre forlag opfordres hermed til at følge det gode eksempel.